

Вежба 7.1. – Зид ћутања

Васпитно-образовни циљ часа Ученици постају свесни шта за њих значи демократија.

Наставна средства Листови флипчарт папира (А1) постављени на зид и маркери.

Поступак

1. Ученици формирају петочлане групе. Свака група седи у полукругу окренута према папиру постављеном на зиду или простртом на столу. (Варијација: Уместо великог папира, дати ћацима траке папира.) Тражи се од њих да у тишини, без разговора, самостално и у оквиру временског ограничења (око 5 минута) на плакату напишу реченицу попут: „Демократија је...“
2. Након што истекне време одређено за писање на плакату, сваки ученик – још увек у оквиру групе – чита своју реченицу или више њих. Следи објашњење питања и нејасноћа, а исказ се оптимизује, или се спајају две сличне реченице.
3. Свака група одабира две реченице које ће представити одељењу.
4. Разговор са целим одељењем: свака група презентује и коментарише своје две одабране реченице. Разјашњавају се питања и примедбе.
5. Ученици размењују размишљања и дискутују користећи почетне речи са табле:
  - "Научио сам ..."
  - "Открио сам ..."
  - "Желео бих да поразговарам о ..."
6. Закључак даје наставник: Резимирање и акцентовање најважнијих питања; истицање натписа са дефиницијом (унапред спремио наставник) или кратки текст под насловом "Шта смо данас научили о демократији" . (Ово захтева више времена, тако да може бити задато за домаћи рад.)

Општа информација

"Зид ћутања" је метода асоцијативног низања идеја (*brainstorming*, "ватромет идеја") која се може користити на почетку низа лекција о кључним појмовима као што су демократија, диктатура, правда, мир, образовање, једнакост, слобода, итд.

Ова метода подржава ученике који су мање отворени или који желе мало времена да пажљиво размисле пре него што нешто кажу. Често су ови ученици у неповољном положају приликом коришћења стандардних метода, као што су усмено и фронтално изражавање.